

# Dövme Yaptırmak

## DÖVME YAPTIRMAK

Fâtih KALENDER

İnsanların genelinde bulunan, dikkat çekme, kendini kanıtlama, karşı tarafı etkileme ve kendi kişiliği hakkında mesajlar verme yani kısaca farklı olma özlemi, tarih boyunca insanların birtakım eylemler yapmasına sebebiyetler vermiştir. El, kol, ayak, sırt gibi vücudun herhangi bir yerine birtakım motif ve yazıların işlenmesiyle yapılan dövme kentsele yaşamda, özellikle gençlerimiz arasında giderek daha fazla revaç kazanma yolundadır. Dövme, günümüzde tartışılan birçok yeni meseleler gibi olmayıp, Asrısaaadetten öncede insanlık tarihini meşgul eden bir işlemdir. Durum böyle olunca İslam'ın ikinci kaynağı olan sünnet yani Efendimiz (sallallahu aleyhi ve selem) bunun hükmünü İslam'a göre gayet açık bir ifadeyle beyan etmiştir. Makalemizde dövme konusunu 4 farklı açıdan ele alıp gücümüz nispetince incelemeye gayret edeceğiz. Muvaffakiyet Allah'tandır.

1. Dövme nedir? Ve tarihten günümüze seyri.
2. Dövme yaptırmak fıkhen caizmidir?
3. Vücuttaki dövme abdest ve gusle manimidir?
4. Dövmeyi sildirmek dinen gereklidir?

### **Dövme ve tarihten günümüze seyri;**

Türk Dil Kurumunda dövme; Vücut derisi üzerine iğne vb. sivri bir araçla çizilmek ve içine (kına gibi) renk veren maddeler konulmak yoluyla yapılan yazı veya resim olarak tarif edilmiştir. İlk zamanlarda iğne ve kına vasıtasıyla yapılan dövme günümüzde hususi bir sektör haline gelerek özel kliniklerde bu iş için üretilen cerrahi metal cihazlar vasıtasıyla, vücuda uyumlu boylarla yapılmaktadır.

Dövme işlemi, yaptığım kasır araştırmaya göre, insanlık tarihinde hayli eskidir. 1950'lerin ortalarında Rusya'da üzerinde dövmeler olan mumyalar bulunmuştur. Rusya'nın kuzeyinde bulunan 2400 yıllık mumyanın kollarının ve omuzlarının kuş, geyik ve diğer efsanevi hayvanlarla süslenmiş olduğu görülmüştür. Aynı şekilde İÖ 2000'lerde eski mısır toplumunda dövmenin yapıldığı mumyalardan anlaşıldığını araştırmacılar söylemektedirler. Mısırlıların dışında eski Yunanlılar ve Romalılar, barbarlara özel bir uğraş saydıkları dövmeyi suçlular ve kölelere yaptıklarını araştırmacılar nakletmişlerdir.

Aradan yüzyılların geçmesi Avrupalılara dövmeyi unutturmuş, 18. yüzyıl sonlarında deniz aşırı seferlerde Amerika yerlilerinde ve Polinezyalılarda dövmeyle yeniden tanışmışlardır. Bu yıllarda güney okyanustan dönen Fransız denizcileri dövmeler yaptırmışlardır. 1861 de Fransa da dövmeyle ilgili medikal komplikasyon / yan etkileri konusunda bir çalışma yayımlanmış, bunun akabinde deniz kuvvetlerinde ve orduda rütbeliler arasında dövme yapılması yasaklanmıştır. 20. yüzyılların başlarında sonra özellikle denizciler arasında yaygınlık kazanan dövme, romantik duyguları veya bir guruba bağlı olmayı belirtmek amacıyla kullanılmış ve günümüzde de bu minvalde kullanılmaktadır. Günümüzde hijyene /sağlığa önem verilmediği ve AIDS gibi kan yoluyla bulaşıcı bazı hastalıklara sebebiyet verdiğinden dövme yapmaya yasal sınırlamalar getirilmiştir.

Buraya kadar izahında bulunmaya çalıştığımız, Dini boyutuna bakmaksızın dövmenin tarihten günümüze kadar olan seyriydi. İkinci bölümde ise dövmenin dini durumu olacaktı.

### **İslam fıkında dövme;**

Makalemizin başlarında da ifade ettiğimiz gibi dövme, günümüzde tartışılan birçok yeni meseleler gibi olmayıp, Asrısaaadetten öncede insanlık tarihinde var olan bir işlemdir. Nitekim yukarıda naklettığımız tarihi seyir bunu ifade etmektedir. İslam'ın birinci kaynağı olan Kur'an-ı Kerim her ne kadar dövme hakkında sarıh bir ifadesi olmasa da, İslam'ın ikinci kaynağı olan sünnet yani Efendimiz (sallallahu aleyhi ve selem) bunun hükmünü İslam'a göre gayet açık bir ifadeyle beyan etmiştir.

Allah Teâlâ hazretleri; Allah'ın yaratışının / doğal durumu, değiştirmenin şeytan işi olduğunu Nisa suresinde buyurmuştur.(Bak Nisa 119)

İslam Hukukçuları keyfi olarak estetik yaptırmının, kaş aldırmanın, saç ektirmenin dövme yaptırmının Allah'ın yaratışının / doğal durumu değiştirmek olarak değerlendirmiş

ve yukarıda zikredilen “Nisa” suresinin 119. ayet’i-kerimesine istinaden bunların ne erkek ne kadın ne yapan nede yaptıran için caiz olmadıklarıyla hükmetmişlerdir. Aynı şekilde dövme / veşm yaptıрма İbn Mesud, İbn Ömer ve diğer sahabelerin rivayetlerine göre Hz. Peygamber’in hadislerinde şiddetle yasaklanıp lanetlenmişti. (Hadisler için bak: Buhari:2084, 4928, 5477, 5481, 5484, 5489... Müslî:3965 Ebu Davut: 3637, 3639 Nesai: 5009,5012)

İslam hukukçuları, tenzihen mekruh olan bir şeyin lanetlenmeyeceği, lanetlenen şeyin haram olduğunu ifade etmişlerdir.

Ümmet’in icmasıyla kabul görülen İslam Alimlerimiz (Allah onlara rahmet etsin) varken, (Kur’an, âli’imran suresinde bütün benliğiyle “**Allah yanında kabul edilen din İslam dinidir**” diye haykırmasına rağmen) adeta Kur’an’a meydan okurcasına, günümüz Yahudi ve Hristiyanların da cennete gireceğini savunan Süleyman Ateş gibilerinin sözlerine elbette iltifat edilmemeli ve bunlarda İslam Alimidir diyerek görüşlerine fıkhi manada yer verilmemelidir. Hususiyetle bu zatın ismini veriyorum, zira genel olarak dövmenin caiz olduğunu savunanlar kendilerine delil olarak Süleyman Ateş’in daha önceden yayımlanan VATAN gazetesindeki köşe yazısını getirmektedirler. Sözüm ona hazret, dövme konusunda köşesinde hulasa olarak şöyle demektedir;

Dövme Kur’an da geçmez, bu konuda rivayet edilen bazı hadisler vardır. Bu rivayetlerden birinde Hz. Peygamber’in Kaşlarını inceltene, yüzünün kıllarını çekene, Dövme yapana ve yaptırana lanet ettiği belirtilir. Fakat bu, bir kişinin rivayetidir. Gerçekten Peygamber’in Böyle söylediğine şahsen ihtimal vermiyorum... Dövme İslam’da mekruh(hoş olmayan bir şey) kabul edilir...diyerek sözlerini bitirmektedir.

Yukarıda da işaret ettiğimiz gibi dövme hakkında ki hadisi şerifler ümmetin sıhhati üzerine ittifak ettiği Buhari ve Müslim hadisleridir. Bu hadisi şerifler için hiçbir senet araştırması yapmaksızın Peygamber’in Böyle söylediğine şahsen ihtimal vermiyorum demek, değil ehli ilme sıradan bir Müslüman’a bile yakışmaz. Peygamberden soyutlanmış bir Kur’an olamaz. Ben Kur’an’a bakarım Hadislere bakmam demek ile ben İslam’ın işime gelen yerini alırım işime gelmeyi almam deme arasında fark yoktur. Resule ita’atın gerekli olduğunu, ve onun din adına bir şey söylediğinde kendinden değil Allah’dan olduğunu söyleyen Kur’andır. Mevla Teala hazretleri Rasûlüllâh (sallallahu aleyhi ve selem) in ve ashâbının (Allah onlardan razı olsun) yolu olan Ehl-i Sünnet ve’l-Cemaat mezhebinin gerek amelî gerekse îtikâdî görüşlerinden ve bu görüşte olan Âlimlerimizden bizleri ayırmasın. Âmin.

#### **Dövme abdest ve gusle manimidir?**

Abdestin farzları; yüz, el, ayakların yıkanması başın mesh edilmesi, Guslün farzı ise bütün vücudun kuru bir yer kalmayacak şekilde yıkanması olduğu fıkıh kitaplarımızda açık bir şekilde beyan edilmiştir. Abdest ve gusülde yıkanması gereken uzuvlarda, tırnağa sürülen ojeler gibi suyun altına ulaşmasına mani bir şey varsa o maninin kaldırılması abdest ve gusül için gereklidir. Dövme ise birinci kısımdaki tariftten de anlaşıldığı gibi derinin üst kısmına değil alt kısmına boyanın derç edilmesiyle yapılmaktadır. Derinin alt kısmı ise abdest ve gusülde yıkanması gereken yerlerden değildir. Buna göre hakiki dövme abdest ve gusle mani değildir. Ancak geçici dövme dedikleri derinin üzerinde boyalarla yapılan işlemde hüküm farklıdır. Şayet deri üzerine yapılan dövme, hint kınası gibi suyun altına ulaşmasına mani olmayıp deride bir tabaka oluşturmuyorsa, abdest ve gusle mani olmaz. Şayet yağlı boya gibi deride, suyun altına ulaşmasına mani bir tabaka oluşturmuyorsa bu boyalar, abdest ve gusle manidir.

#### **Dövmeyi sildirmek dinen gereklimidir?**

Başta Şafilere olmak üzere bir gurup Âlimler, dövme yapılırken kınanın veya boyanın kanla karışmasıyla necis pis olduğunu, dövmeyi yok etmenin vacip olduğunu söylemektedirler. Hanefi kitaplarından olan “Reddül-Muhtar” da, İbn Abidin şöyle

demektedir: Nasıl ki elini necis kına ile kınalayan kişi, elinin temiz olması için kınayı izale etmesi şart olmayıp elini yıkaması yeterlidir, aynı şekilde dövmede necis olan kanla buluşan kına/boya, yıkamakla temiz olur. Dövmeyi izale etmek şart değildir. Zira necis olan kınanın vücuttan çıkarılması dövmenin kazınmasından daha kolaydır. Kınanın çıkarılması temizlik için şart değilse, dövmenin kazınması evleviyetle temizlik için şart değildir. “El-Fıkhü’l-İslam ve Edilletühü” gibi bazı fıkıh kitaplarında şu ifadeler vardır: Şayet dövmeyi ilaçla izale etmek mümkünse, izale etmek vaciptir. Ancak ilaçla değil de kazımak gibi yaralamakla mümkünse bakılır, şayet zarardan veya daha fazla bir ayıptan korkulursa o dövmeyi izale etmek vacip değildir. Tövbe etmek gerekir. Şayet kazımda zarar yoksa izale edilmesi gerekir.

Günümüzde dövmeyi sildirmek, dövmede kullanılan renklere ve tenin rengine göre değişmektedir. Ancak her durumda da sıkıntılıdır. Yaptığım araştırma neticesine göre santimetre karesi 10 dolardan yapılarak 150 ila 800 dolar arası gözden çıkarılması gerekiyor. Tüm bunlara rağmen yüzde yüz sonuç alma garantisi de vermiyorlar.

Netice olarak dövmeyi sildirme imkânı varsa sildirilmelidir. İmkân olmaması durumunda ise İbn Abidin’in dediği gibi orayı yıkamakla yetinilir. Şayet dövme bir suret ise en azından namaz kılınırken mekruh olmaması için üzerini kapatmak gerekir.

Rabbim cümlemizi hakkı hak bilip tabi olmayı, batılı batıl bilip sakınmayı nasip eylesin. Günah batağına girmekten, yanlış fikirlere kapılmaktan, kibir ve riyadan cümlemizi muhafaza eylesin. Amin... Selam ve Muhabbetlerimle...